provincie GELDERLAND

BESLUIT NATUURBESCHERMINGSWET 1998 VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Artikel 19d en 19e

Datum besluit	: 12 april 2016
Onderwerp	: Natuurbeschermingswet 1998 - 2015-009643 - gemeente Heerde
Activiteit	: het uitbreiden/wijzigen van het bedrijf aan de Kavelweg 4, 8181 SX te Heerde
Verlenen/weigeren	: verlenen vergunning
Aanvrager	: Topigs Fokbedrijf J.M.W. Hendriks
Zaaknummer	: 2015-009643

Documentnummer(s). inzagestukken: 2152805
2152806, 2152807, 2152808, 2152809, 2152810, 2152811, 2152812, 2152813, 2152814, 2152815, 2152816, 2152817, 02199390

provincie
GELDERLAND

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Topigs Fokbedrijf J.M.W. Hendriks, Kavelweg 4, 8181 SX te Heerde, hierna te noemen aanvrager, van 1 juli 2015 om een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, hierna de Nbw 1998.

Aanvraag en procesverloop
De aanvraag voorziet in een uitbreiding/wijziging ten opzichte van het feitelijk gebruik, in de referentie periode 1 januari 2012 tot 1 januari 2015. Uit de berekeningen volgt dat wij bevoegd gezag zijn vanwege de effecten op het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Het ontwerpbesluit is tevens toegezonden aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heerde.
Er zijn zienswijzen ingediend door de Gelderse Natuur en Milieufederatie (GNMF) op 20 november 2015 en door Mobilisation for the Environment (MOB) op 3 december 2015.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Gelderland;
Gelet op de artikelen 16, 19d tot en met 19g en 19kh lid 7 van de Nbw 1998;

HEBBEN BESLOTEN

Topigs Fokbedrijf J.M.W. Hendriks een vergunning conform de beschrijving in de aanvraag te **verlenen** onder de volgende voorschriften:

1. Deze vergunning met de bijbehorende AERIUS Register-bijlage (bijlage 1) met kenmerk 2ERcA1jR2g dient op het bedrijf aanwezig te zijn.

2. Het gedeelte van de activiteit waarvoor ontwikkelingsruimte is uitgegeven dient conform de provinciale beleidsregel, binnen twee jaar te zijn gerealiseerd.

Beoordeling van de aanvraag

Gelderse Beleidsregels
Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben voor het toedelen van de vrij beschikbare ontwikkelingsruimte (segment 2) aan projecten en andere handelingen beleidsregels vastgesteld.

Provincies hebben een gezamenlijke set van beleidsregels vastgesteld voor de verdeling van de vrij beschikbare ontwikkelingsruimte. Deze hebben tot doel om de toedeling ontwikkelingsruimte eenvoudig en eerlijk uit te voeren. Verder voorkomen deze regels dat enkele aanvragers in één keer de beschikbare ontwikkelingsruimte verbruiken. Bovendien moeten ze voorkomen dat er ongelijkheid ontstaat tussen provincies.

Aanvragen worden getoetst aan de volgende beleidsregels:
1. Per PAS-programmaperiode wordt bij een toestemmingsbesluit aan een activiteit niet meer dan 3 mol stikstof per hectare per jaar aan ontwikkelingsruimte toegedeeld. Voor landbouw, industrie, infrastructuur of voor het gebruik van gemotoriseerd voertuigen voor

wedstrijden geldt deze waarde in cumulatie met eerdere gemelde of vergunde activiteiten voor hetzelfde bedrijf binnen één PAS-programmaperiode.
2. De activiteit, waarvoor ontwikkelingsruimte is toegedeeld, moet binnen twee jaar zijn gerealiseerd. Daarbij geldt als starttijdstip de datum waarop het besluit onherroepelijk is geworden.
3. Voor de toedeling van ontwikkelingsruimte geldt de volgorde van ontvangst van een volledige en ontvankelijke aanvraag. Bij binnenkomst via de post geldt het tijdstip van 12.00 uur.

De aanvraag past binnen de voornoemde beleidsregels en is derhalve ter toetsing aangeboden aan AERIUS Register.

Voor dit bedrijf is niet eerder een vergunning danwel een verklaring van geen bedenkingen (hierna vvgb) op grond van de Nbw 1998 verleend.

In onderstaande tabel wordt de beoogde situatie weergegeven.

Tabel 1 beoogde situatie

Diersoort	RAV-code / BWL / maatregelen	Aantal
Melkkoeien	A1.5 / BWL 2010.24.V5 / PAS 2015.08-01	47
Vrouwelijk jongvee	A3.100	32
Gespeende biggen	D1.1.12.1 / BWL 2001.13.V2	1.344
Opfokzeugen	D3.2.7.1.1 / BWL 2004.03.V2	432
Opfokzeugen	D3.2.7.2.1 / BWL 2004.05.V3	1.700

Bepalen vergunningplicht en bevoegd gezag
Uit de bij de aanvraag ingediende AERIUS-berekening van de beoogde situatie volgt dat er gebieden zijn waar de depositie boven de grenswaarde ligt. In bijlage 1 is de AERIUS Register-bijlage opgenomen, waarin alle gebieden staan vermeld met een depositie boven de 0,05 mol/ha/jaar.
Op grond van artikel 2 lid 1 van Nbw zijn wij het bevoegd gezag voor deze aanvraag. Alle provincies waar een vergunningplicht geldt, zijn om instemming gevraagd overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 en 2a van de Nbw 1998.

Vaststellen van de feitelijk door de bestaande activiteit veroorzaakte stikstofdepositie
Artikel 5, vijfde en zesde lid van de Regeling PAS vormt de grondslag voor de bepaling van de feitelijk veroorzaakte stikstofdepositie. Dit betreft de stikstofdepositie die in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 ten hoogste werd veroorzaakt als gevolg van hetgeen daadwerkelijk plaatsvond binnen de kaders van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel e of i van de Wet algemene bepaling omgevingswet of een vergunning of melding krachtens de Wet milieubeheer of Hinderwet. Deze feitelijke situatie van bedrijf waarop de aanvraag van toepassing is, is op basis van een accountantsverklaring aangetoond.

Omdat de feitelijke situatie hoger was dan de milieuvergunde situatie op 1 januari 2015 is in de bijgevoegde AERIUS-berekening uitgegaan van de milieuvergunde situatie.

Vaststellen overige effecten
Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn er naast de effecten van stikstof geen andere effecten op het Natura 2000-gebied.

Zienswijzen
De GNMF en het MOB bestrijden dat op grond van de bij de PAS behorende passende beoordeling kan worden geconcludeerd dat de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000 gebieden niet worden aangetast.

Ter onderbouwing van deze stelling wordt het volgende aangevoerd:

1. Er wordt geen rekening gehouden met individuele depositietoenames tot 0,05 mol/ha/jr terwijl onder deze categorie een groot aantal bedrijfsuitbreidingen zijn ingezet. Aan het hanteren van deze drempelwaarde dient nader onderzoek ten grondslag te liggen. Evenmin wordt met dergelijke uitbreidingen in cumulatief verband rekening gehouden. Verwezen wordt naar het rapport van Alterra waaruit blijkt dat over 10 kilometer slechts 60% van de uitgestoten ammoniak is neergedaald.

Ad 1.
Dergelijke depositietoenames zijn verwerkt in de te verwachten economische groei van 2,5% die in de PAS en AERIUS monitor zijn gemodelleerd. Op basis van indicatieve berekeningen is binnen de PAS vastgesteld tot hoeveel depositie activiteiten met een effect kleiner of gelijk aan 0,05 mol/ha/jr in cumulatie per Natura 2000 gebied gaan leiden. Deze depositie maakt onderdeel uit van de depositieruimte voor autonome ontwikkeling, binnen de totale depositieruimte die er per Natura 2000-gebied bepaald.

Uit de passende beoordeling is tot op hectareniveau gebleken dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast door uitgifte van deze totale depositieruimte. Ingevolge artikel 8 van de Regeling PAS geldt de meldingsplicht niet voor activiteiten met een depositie die kleiner of gelijk is aan 0.05 mol/ha/ja. De deposities die kleiner of gelijk zijn dan de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/ja worden in het kader van het programma gemonitord als onderdeel van de monitoring van de autonome ontwikkeling. Bijsturing kan plaats vinden als dit uit de monitoring noodzakelijk blijkt. De effecten van deze activiteiten gezamenlijk worden door AERIUS Monitor in beeld gebracht en zijn als zodanig binnen de passende beoordeling van de PAS beoordeeld. Door deze activiteiten gezamenlijk in beeld te brengen, zijn ook de effecten daarvan op verder weg gelegen gebieden in beeld gebracht.

2. AERIUS Calculator berekent alleen de emissie van 1 bron zonder deze in cumulatief verband te bezien. In cumulatief verband zullen deze toenames meer zijn.

Ad 2
Zoals in Ad 1 weergegeven zijn deposities ook in cumulatief verband beoordeeld. Toenames tot 0,05 mol/ha/jr zijn als onderdeel van de autonome ontwikkeling beoordeeld en worden gemonitord. Voor depositietoenames groter dan 0,05 mol/ha/jr is ontwikkelingsruimte gereserveerd welke evenzeer worden gemonitord.

3. Thans zijn onvoldoende bron- en herstelmaatregelen getroffen terwijl ontwikkelruimte aan inrichtingen wordt toegewezen. Of de maatregelen daadwerkelijk het beoogde effect hebben is evenmin zeker nu dat pas in het veld kan worden vastgesteld. In dit verband wordt gewezen op de metingen van het RIVM waaruit volgt dat de afgelopen tien jaren geen significante depositiedalingen zich hebben voortgedaan. Voorts zijn herstelmaatregelen begrenst in omvang en frequentie. Onder verwijzing naar een recent OBN onderzoek blijkt dat herstelmaatregelen kunnen leiden tot natuurvernietiging in plaats van natuurherstel.

Ad 3
De in de PAS opgenomen generieke en gebiedsgerichte herstelmaatregelen zijn niet specifiek gekoppeld aan de projecten waaraan toestemming is verleend.

De maatregelen vormen een totaalpakket waarmee op het niveau van het programma wordt gewaarborgd dat overal een langjarige afname van stikstofdepositie wordt gerealiseerd, de kwaliteit van de voor stikstof gevoelige habitattypen en leefgebieden behouden wordt en de instandhoudingsdoelstellingen voor die habitattypen en soorten met een voor stikstof gevoelig leefgebied niet in gevaar komen en zonder onevenredige vertraging worden gehaald.

Per gebiedsanalyse is (in hoofdstuk 7) aangegeven welke maatregelen met welke planning (binnen welke PAS-perioden) uitgevoerd zullen gaan worden en hoe de uitvoering van de maatregelen is geborgd. De uitvoering van de hydrologische maatregelen is reeds gestart en grotendeels uitgevoerd. Per habitattype heeft daarop een beoordeling plaatsgevonden of het maatregelenpakket voldoende is om het instandhoudingsdoel te realiseren. Daarbij is betrokken het treffen van generieke emissiebeperkende maatregelen en de uitgifte van de ontwikkelingsruimte.

Op basis daarvan is geoordeeld dat er met de uitgifte van ontwikkelingsruimte in relatie tot het geschetste depositieverloop en bij de uitvoering van de in deze gebiedsanalyse genoemde en geborgde maatregelen op habitatniveau geen verslechtering optreedt, behoud gedurende de eerste PAS periode is geborgd en daar waar uitbreidings- en of verbeterdoelen aan de orde zijn, geldt dat deze op termijn behaald kunnen worden ondanks de uitgifte van ontwikkelingsruimte. Het is onder deze condities daarom verantwoord om over te gaan tot het uitgeven van de ontwikkelingsruimte.

4. Gevolgen van typische soorten van habitattypen zijn niet meegenomen in de analyses. Herstelmaatregelen zijn (nog) niet meegenomen.

Ad 4.
In deze vergunningprocedure staan centraal de negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken van de habitattypen waarvoor instandhoudingsdoelen zijn opgesteld. De typische soorten vormen uitsluitend een indicator voor de kwaliteit van de beschermde habitattypen en bezitten als zodanig geen beschermde status op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

5. In AERIUS worden slechts enkele depositieberekeningen per habitat ingevoerd terwijl uit rechtspraak volgt dat de gevolgen van projecten per habitattype en per locatie in kaart dient te worden gebracht.

Ad 5.
De in de ontwerpvergunning opgenomen verwijzing naar de passende beoordeling in combinatie met de bij de aanvraag ingediende AERIUS Calculatorberekening en de Register PDF zijn op te vatten als een passende beoordeling voor het specifieke project. Daarbij vormen de gebiedsanalyses de passende beoordeling op gebiedsniveau. Aan de hand van gegevens gegenereerd door het rekeninstrument AERIUS is in de gebiedsanalyses op hectareniveau bepaald hoeveel ontwikkelingsruimte kan worden toegedeeld aan projecten die stikstofdepositie tot gevolg hebben op voor stikstof gevoelige habitats en leefgebieden zonder dat dit leidt tot verslechtering van de kwaliteit van de habitats, tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied of tot onevenredige vertraging in het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen ten opzichte van de situatie zonder PAS. De aangehaalde uitspraken doen aan het vorenstaande niet af nu door deze aanpak is uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000 significant worden geschaad.

6. Met de emissies voortvloeiend uit beweidingen wordt in de AERIUS-berekeningen geen rekening gehouden. Het aangehaalde rapport van het Planbureau voor de Leefomgeving toont aan dat beweiding zelf ook emissies veroorzaakt zodat deze emissie niet mogen worden verwaarloosd. Gelet op de grotendeels niet emissie arme stallen zal geen sprake zijn van een emissiereductie doch eerder van een emissietoename.

Ad 6
Op 22 februari 2016 is in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, Jaargang 2016, Nr. 75 het Besluit van 9 februari 2016 van de Staatssecretaris van Economische Zaken bekend-gemaakt. Het besluit omvat een wijziging van het Besluit vergunningen Natuurbeschermingswet 1998 in verband met vrijstelling van de vergunningplicht voor weiden van vee en gebruik van meststoffen.

In deze AMvB is een nieuw artikel 3a opgenomen in het Besluit vergunningen Natuurbeschermingswet 1998 waarin is bepaald dat het verbod, bedoeld in artikel 19d, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998, niet van toepassing is op:
a. het beweiden van vee;
b. het op of in de bodem brengen van meststoffen.

Uit de Nota van Toelichting blijkt dat ervan kan worden uitgegaan dat vrijstelling van de vergunningplicht niet zal leiden tot een toename van stikstofdepositie op habitats waarvoor het kritieke niveau al wordt overschreden, vanwege het feit dat bemesting al is, en verder wordt beperkt op basis van regels op grond van de Meststoffenwet.
Verder neemt het areaal landbouwgrond waarop beweiding en/of bemesting kan plaatsvinden, steeds verder af. Ook is er sprake van een stabiliserende weidegang naar het niveau zoals dat was in 2012.
Verder is van belang dat in de passende beoordeling die ten grondslag ligt aan het Programma Aanpak Stikstof ook de bestaande en toekomstige stikstofemissies en -deposities als gevolg van het beweiden van vee en de aanwending van meststoffen zijn betrokken.

In het rekeninstrument AERIUS zijn op basis van het Mest- en ammoniakmodel voor beleidsondersteuning (MAMBO), dat wetenschappelijk gezien het beste beschikbare model op dit vlak is, de deposities berekend. In dat model zijn de gegevens tot op perceelsniveau verwerkt (locatie, grondsoort, gewas, bijbehorende maximale gebruiksnorm en toegestane aanwendingstechnieken).
De aldus berekende stikstofdepositie is onderdeel van de in het PAS opgenomen depositieruimte voor autonome ontwikkelingen.

Gezien de passende beoordeling die bij het PAS hoort, kan met zekerheid worden gesteld dat van beweiding en het gebruik van meststoffen op het niveau van 2014 en de autonome ontwikkeling sindsdien, kan worden uitgesloten dat dit een verslechterend effect heeft en dat dit in de weg zou staan aan het op termijn realiseren van een gunstige staat van instandhouding van de relevant habitattypen in Natura 2000-gebieden.

7. Er is onvoldoende rekening gehouden met de in artikel 19^{e} onder c Nbw ’98 genoemde belangen. Temeer nu derden niet vooraf zijn geïnformeerd van deze ontwikkelingen.

Ad 7.
Het aan de orde zijnde ontwerpbesluit is juist ter visie gelegd met als doel het informeren van belanghebbenden over de op handen zijnde besluitvorming zodat zij desgewenst hierop kunnen reageren.

Nu door de werking van de PAS significant negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken zijn uitgesloten en van overige zwaarwegende natuurbelangen evenmin is gebleken, is weigering van de aangevraagde activiteit op grond van de in artikel 19^{e} onder c Nbw ’98 genoemde belangen niet aan de orde.

8. Er is bij de vaststelling van de NOx emissiereductie geen rekening gehouden met de sjoemelsoftware.

Ad 8.
In de PAS en in AERIUS is gebruik gemaakt van emissiefactoren gebaseerd op gemeten NOx-emissies van auto's op de weg onder praktijkomstandigheden. Dit betekent dat de hogere uitstoot is meegenomen in de berekeningen van de ontwikkelingen van stikstofdeposities. De tegenvallende prestaties van dieselauto's zorgen ervoor dat de daling van de stikstofdeposities als gevolg van het wegverkeer iets minder groot is dan wanneer aan de normen zou zijn voldaan. In de PAS is hier al rekening mee gehouden zodat de gevolgen van eventuele sjoemelsoftware niet aan de orde is.

Conclusie
Uit de Register-bijlage (zie bijlage 1) blijkt dat er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is om de aangevraagde situatie te verlenen. Er is voor onderliggende aanvraag ontwikkelingsruimte vastgelegd in AERIUS Register. De vergunning kan worden verleend.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

H. Boerdam

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.
Voor het behandelen van het beroepschrift en voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de Raad van State, telefoonnummer (070) 426 44 26.

bijlage:
- Bijlage 1: AERIUS Register-bijlage (kenmerk: 2ERcA1jR2g)